

Bản tin tuần: Một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển TP. Hồ Chí Minh được Quốc hội thông qua

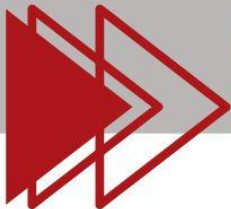
Phần 1: Một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển TP. Hồ Chí Minh

Trong khuôn khổ Kỳ họp thứ 5, Quốc hội khóa XV, chiều ngày 24/06/2023, dưới sự điều hành của Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Khắc Định, Quốc hội đã biểu quyết thông qua Nghị quyết về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển TPHCM với 481/484 đại biểu Quốc hội tham gia biểu quyết tán thành, tỷ lệ 97,37% tổng số đại biểu Quốc hội. Nghị quyết có hiệu lực thi hành từ ngày 1/8/2023.



Hình 1. Quang cảnh Quốc hội thông qua Nghị quyết về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển TPHCM

Nguồn: [Báo chính phủ](#)



Theo Nghị quyết, HĐND Thành phố quyết định bố trí vốn đầu tư công để hỗ trợ giảm nghèo, giải quyết việc làm thông qua việc giao UBND Thành phố ủy thác cho Ngân hàng chính sách xã hội chi nhánh TPHCM thực hiện chính sách cho vay hỗ trợ hộ nghèo, hộ cận nghèo, hộ mới thoát nghèo, giải quyết việc làm. HĐND Thành phố quy định tiêu chí, điều kiện, mức, nội dung, hình thức và thời gian hỗ trợ.

Danh mục ngành, nghề ưu tiên thu hút nhà đầu tư chiến lược vào Thành phố bao gồm: Đầu tư xây dựng trung tâm đổi mới sáng tạo, trung tâm nghiên cứu và phát triển (R&D); đầu tư nghiên cứu và hỗ trợ chuyển giao công nghệ cao trong lĩnh vực công nghệ thông tin, công nghệ sinh học, công nghệ tự động hóa, công nghệ vật liệu mới, năng lượng sạch có quy mô vốn đầu tư từ 3.000 tỷ đồng trở lên; đầu tư dự án trong lĩnh vực công nghiệp mạch tích hợp bán dẫn, công nghệ thiết kế, chế tạo linh kiện, vi mạch điện tử tích hợp (IC), điện tử linh hoạt (PE), chip, pin công nghệ mới, vật liệu mới, công nghiệp năng lượng sạch có quy mô vốn đầu tư từ 30.000 tỷ đồng trở lên; đầu tư dự án xây dựng Cảng trung chuyển quốc tế Cần Giờ theo quy hoạch có quy mô vốn đầu tư từ 50.000 tỷ đồng trở lên.

Nhà đầu tư chiến lược phải đáp ứng một trong các điều kiện sau: Có vốn điều lệ từ 500 tỷ đồng trở lên khi thực hiện dự án đầu tư quy định tại điểm a khoản 1 Điều này và có kinh nghiệm đầu tư dự án trong lĩnh vực tương tự có tổng vốn đầu tư từ 2.000 tỷ đồng trở lên; có vốn điều lệ từ 5.000 tỷ đồng trở lên hoặc có tổng tài sản từ 25.000 tỷ đồng trở lên khi thực hiện dự án đầu tư quy định tại điểm b khoản 1 Điều này và có kinh nghiệm đầu tư dự án trong lĩnh vực tương tự có tổng vốn đầu tư từ 10.000 tỷ đồng trở lên.

Hoặc, nhà đầu tư có vốn điều lệ từ 9.000 tỷ đồng trở lên khi thực hiện dự án đầu tư quy định tại điểm c khoản 1 Điều này và có kinh nghiệm đầu tư dự án trong lĩnh vực tương tự có tổng vốn đầu tư từ 25.000 tỷ đồng trở lên.



Về các dự án đầu tư theo phương thức đối tác công tư (PPP), tiếp thu ý kiến ĐBQH, để tăng cường thu hút đầu tư, phát huy nguồn lực xã hội, bao quát cả các dự án PPP trong lĩnh vực y tế, giáo dục - đào tạo, tạo sự chủ động cho Thành phố trong thực hiện các dự án PPP, không bị ràng buộc bởi quy định quy mô từ 100 tỷ đồng trở lên, UBND Thành phố Hồ Chí Minh xin Quốc hội cho phép quy định tại Dự thảo Nghị quyết giao HĐND Thành phố Hồ Chí Minh quyết định quy mô của dự án PPP trong lĩnh vực y tế, giáo dục - đào tạo, thể thao và văn hóa. Quy định này được thể hiện tại điểm b khoản 5 Điều 4 Dự thảo Nghị quyết.

Về tổ chức bộ máy chính quyền, HĐND Thành phố thành lập Sở An toàn thực phẩm là cơ quan chuyên môn thuộc UBND Thành phố; quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức bộ máy của Sở An toàn thực phẩm trên cơ sở chuyên chức năng quản lý nhà nước về an toàn thực phẩm, thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm hành chính về an toàn thực phẩm, việc cấp giấy chứng nhận kiểm dịch sản phẩm động vật ra khỏi địa bàn Thành phố từ Sở Y tế, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Sở Công Thương cho Sở An toàn thực phẩm.

Liên quan đến về số lượng Phó Chủ tịch UBND huyện, phường, xã, thị trấn, theo Chủ nhiệm Lê Quang Mạnh, phân loại đơn vị hành chính cấp huyện, Thành phố Hồ Chí Minh còn 03 huyện (Cần Giờ, Hóc Môn, Nhà Bè) là huyện loại 2, được bố trí 02 Phó Chủ tịch UBND huyện và 48 phường, xã, thị trấn có dân số từ 50.000 dân trở lên là phường, xã, thị trấn loại 1, được bố trí 02 Phó UBND phường, xã, thị trấn.

Tuy nhiên, trong thực tế, quản lý nhà nước tại 03 huyện và 48 phường, xã, thị trấn, số lượng 02 Phó Chủ tịch UBND huyện, 02 Phó Chủ tịch UBND phường, xã, thị trấn chưa đảm bảo được nguồn nhân lực lãnh đạo, điều hành, tham mưu giúp việc cho Chủ tịch UBND huyện. Do đó, để đảm bảo nguồn lực lãnh đạo quản lý, UBND Thành phố xin Quốc hội cho phép quy định tăng số lượng Phó Chủ tịch



UBND huyện và Phó Chủ tịch UBND phường, xã, thị trấn có số dân từ 50.000 dân trở lên.

Về thẩm quyền của HĐND Thành phố, theo UBTVQH, quy định này là kế thừa quy định tại Nghị quyết 54, đã được Quốc hội cho phép tiếp tục thực hiện tại Nghị quyết 76, phù hợp với tinh thần Nghị quyết 31. Để tiếp tục tạo động lực cho đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động gắn bó, cống hiến, cơ bản đáp ứng mức sống tại Thành phố, góp phần hỗ trợ tích cực cho sự phát triển của cả nước, UBTVQH xin Quốc hội cho phép Thành phố Hồ Chí Minh được tiếp tục thực hiện chính sách này.

Dự thảo Nghị quyết cũng đã quy định rõ phần tăng thêm không vượt quá 0,8 lần quỹ lương cơ bản của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động thuộc phạm vi quản lý theo đúng Nghị quyết 27.

Về tổ chức bộ máy thành phố Thủ Đức, tiếp thu ý kiến ĐBQH, UBTVQH đề nghị Chính phủ chỉ đạo các cơ quan liên quan nghiên cứu, tham mưu, đề xuất những chính sách thực sự nổi trội để thành phố Thủ Đức phát triển hơn nữa trong thời gian thích hợp.

UBTVQH cũng báo cáo, Quy mô dân số thành phố Thủ Đức rất lớn, số lượng công việc nhiều, cán bộ công chức của thành phố Thủ Đức phải tăng cường mật độ làm việc để đáp ứng việc giải quyết thủ tục hành chính cho người dân, doanh nghiệp.

Để động viên đội ngũ cán bộ, công chức lãnh đạo trong việc thực hiện nhiệm vụ mới cùng với yêu cầu đề cao vai trò, trách nhiệm của cán bộ lãnh đạo, quản lý, được sự quan tâm của cấp thẩm quyền về chế độ đãi ngộ trong phụ cấp chức vụ, chế độ công tác sẽ giúp đội ngũ cán bộ công chức chuyên tâm công tác, phấn đấu nỗ lực hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao sẽ góp phần giúp nâng cao hiệu quả tiến độ công việc, giúp việc giải quyết hồ sơ hành chính nhanh hơn, góp



phần vào sự phát triển kinh tế của thành phố Thủ Đức, UBND TP. Hồ Chí Minh cho rằng, việc quy định cụ thể tại Dự thảo Nghị quyết là cần thiết và phù hợp với khung chức danh, chức vụ thuộc diện cấp ủy, tổ chức đảng, lãnh đạo cơ quan, đơn vị quản lý nêu tại Mục 1 của Kết luận 35-KL/TW ngày 05/5/2022 của Bộ Chính trị. Do vậy, UBND TP. Hồ Chí Minh xin Quốc hội cho giữ nội dung này tại Dự thảo Nghị quyết.

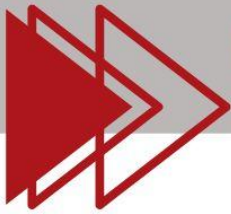
Phần 2: Một số vướng mắc cần giải quyết để triển khai nghị quyết

Nghị quyết mới về thí điểm cơ chế đặc thù cho phát triển TP. Hồ Chí Minh thay thế Nghị quyết số 54/2017/QH14 được Quốc hội thông qua có ý nghĩa quan trọng về phát triển kinh tế - xã hội cho cả TP. Hồ Chí Minh và toàn bộ vùng kinh tế trọng điểm phía Nam. Tuy nhiên, để triển khai nghị quyết, nhiệm vụ đặt ra cho TP. Hồ Chí Minh rất nặng nề và cần phải có những hành động đột phá hết sức mạnh mẽ để thực hiện được đúng tinh thần mà nghị quyết đề ra.

Bàn về việc triển khai thực hiện Nghị quyết thí điểm cơ chế đặc thù cho phát triển TP. Hồ Chí Minh, một số các chuyên gia, nhà khoa học, doanh nghiệp cho rằng, hai vấn đề quan trọng nhất hiện nay cần tập trung giải quyết để mở đường cho triển khai nghị quyết là nâng cấp hạ tầng và cải thiện thể chế.

Về vấn đề hạ tầng, chủ yếu TP. Hồ Chí Minh cần đẩy nhanh các dự án giao thông trọng điểm đã và đang được triển khai. Còn về thể chế, cần tập trung giải quyết cơ chế quản lý theo hướng tăng khả năng tự chủ cho thành phố, cũng như các cấp quận, huyện, xóa bỏ tình trạng xin, cho. Tiềm năng huy động nguồn vốn ngoài ngân sách còn nhiều, do vậy cần cải thiện cơ chế theo hướng phân cấp, phát huy tính tự chủ, tự chịu trách nhiệm của địa phương, đồng thời nâng cao vai trò của HĐND các cấp để có những quyết sách nhanh, phù hợp với đặc thù phát triển của địa phương.

Phía lãnh đạo TP. Hồ Chí Minh cũng cho rằng nghị quyết mới được thông qua có nhiều cơ chế chính sách vừa tháo gỡ vướng mắc hiện hữu, vừa tạo cơ hội thu hút



nguồn lực đầu tư ngoài ngân sách. Việc đầu tư hạ tầng giao thông, hình thành những dự án đột phá cùng cơ chế tự chủ tài chính sẽ là động lực rất quan trọng cho sự bứt phá kinh tế, cũng như củng cố vị thế đầu tàu kinh tế của TP. Hồ Chí Minh trong thời gian tới.

Thực tế thời gian qua cho thấy, trong bối cảnh nguồn vốn ngân sách còn hạn chế, việc thu hút vốn đầu tư rất khó khăn. Bên cạnh việc đầu tư xây dựng đường vành đai 2, 3; cải tạo hệ thống rạch Xuyên Tâm, kênh Tham Lương - Bến Cát, rạch Nước Lên, TP. Hồ Chí Minh đã có rất nhiều dự án hạ tầng giao thông nằm trong quy hoạch, nhưng nhiều năm vẫn chưa thể thực hiện được hoặc chậm tiến độ do thiếu vốn.

Điển hình như dự án metro số 1-2, cảng trung chuyển quốc tế Cần Giờ, hoàn thiện 7 trung tâm logistic, hỗ trợ nội lực doanh nghiệp phát triển, cải thiện hạ tầng... Các chuyên gia cho rằng, Nghị quyết về thí điểm cơ chế đặc thù cho phát triển TP. Hồ Chí Minh sẽ tạo cơ hội để TP. Hồ Chí Minh có quyền tự chủ rất lớn. Hàng chục dự án, chương trình dự án sẽ được HĐND thành phố phê duyệt để triển khai ngay... Nếu gỡ được điểm nghẽn cơ chế này, sức hấp thụ vốn của TP. Hồ Chí Minh theo đó cũng sẽ tăng lên.

Hiện nay, mục tiêu lớn nhất của TP. Hồ Chí Minh là huy động, khai thông nguồn lực, tập trung tháo gỡ những vướng mắc về thể chế. TP. Hồ Chí Minh cũng đề xuất có cơ chế phân cấp, phân quyền mạnh hơn để thành phố chủ động quyết định, giải quyết các vấn đề nhanh hơn. Đây là những điểm mấu chốt để phát triển kinh tế TP. Hồ Chí Minh. Theo đó, việc lên kế hoạch triển khai một loạt dự án rõ ràng sẽ giúp thay đổi bộ mặt đô thị, góp phần thúc đẩy kinh tế thành phố bứt phá, tuy nhiên áp lực vốn đầu tư công giai đoạn trung hạn theo đó cũng sẽ rất lớn.

Để hỗ trợ tạo điều kiện cho doanh nghiệp đồng hành phát triển, thành phố đã xây dựng chính sách chuyên đổi số. Tới đây tiếp tục nghiên cứu triển khai chiến lược,



lộ trình và đặc biệt là các chính sách, cơ chế cho chuyển đổi xanh. Chính sách này hiện TP. Hồ Chí Minh đang giao cho Viện Nghiên cứu Phát triển TP. Hồ Chí Minh phối hợp cùng với các cơ quan, các chuyên gia hoàn thiện. TP. Hồ Chí Minh sẽ hỗ trợ để doanh nghiệp chuyển đổi xanh, chính sách hỗ trợ này dự kiến sớm được ban hành trong thời gian tới. Trong chương trình kích cầu sắp tới, TP. Hồ Chí Minh sẽ tính toán để hỗ trợ tối đa cho doanh nghiệp chuyển đổi số và chuyển đổi xanh.

TP. Hồ Chí Minh cũng đang xây dựng một chiến lược với đội ngũ doanh nghiệp "đầu đàn" của thành phố. Trong đó, có kế hoạch hỗ trợ để doanh nghiệp ra nước ngoài đầu tư và phát triển chứ không chỉ thu hút doanh nghiệp nước ngoài đầu tư vào Việt Nam. Điều này TP. Hồ Chí Minh rất cần có sự đồng hành của các bộ, ngành.



Tài liệu tham khảo

1. “Cơ chế đặc thù cho TP. Hồ Chí Minh: Luồng gió mới cho đầu tàu kinh tế tăng tốc.” *Thời báo Tài chính Việt Nam*, 25 June 2023,
<https://thoibaotaichinhvietnam.vn/co-che-dac-thu-cho-tp-ho-chi-minh-luong-gio-moi-cho-dau-tau-kinh-te-tang-toc-130659.html>. Accessed 29 June 2023.
2. “Cơ hội thu hút nguồn lực đầu tư, tạo đột phá phát triển kinh tế.” *Thời báo Tài chính Việt Nam*, 28 June 2023,
<https://thoibaotaichinhvietnam.vn/co-hoi-thu-hut-nguon-luc-dau-tu-tao-do-t-pha-phat-trien-kinh-te-130828-130828.html>. Accessed 29 June 2023.
3. “Quốc hội thông qua Nghị quyết về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển TPHCM.” *Báo điện tử Chính phủ*, 24 June 2023,
<https://baochinhphu.vn/quoc-hoi-thong-qua-nghi-quyet-ve-thi-diem-mot-so-co-che-chinh-sach-dac-thu-phat-trien-tphcm-102230624165908932.htm>. Accessed 29 June 2023.
4. “Thành phố Hồ Chí Minh được trao nhiều cơ chế, sách đặc thù để phát triển.” *Báo điện tử - Đảng Cộng sản Việt Nam*, 24 June 2023,
<https://dangcongsan.vn/thoi-su/thanh-pho-ho-chi-minh-duoc-trao-nhieu-co-che-sach-dac-thu-de-phat-trien-640537.html>. Accessed 29 June 2023.